

Euroopa
Komisjon

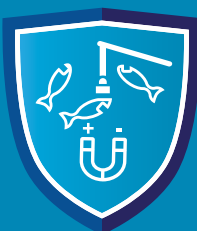

CASP2022

Koordineeritud tegevus
toodete ohutuse tagamiseks

Magnetitega
mänguasjad

Lõpparuanne

Sisukord

Sisukord	2
Lühendite loetelu	2
Kommenteeritud kokkuvõte	3
1. osa	
1. Tegevuse ülevaade	4
1.1. Osalevad TJAd	4
1.2. Tootevalik ja katsekriteeriumid	4
1.2.1. Tootevalik	4
1.2.2. Katsekriteeriumid	4
2. Valimi moodustamine ja katsetamine	5
2.1. Valimi moodustamise jaotus ja kanalid	5
2.2. Katsetamine	5
3. Katsetulemused	6
3.1. Ülevaade katsetulemustest ja põhijäreldustest	6
3.2. Tulemused punktide alusel	6
3.3. Tulemused vanuserühmade kaupa	7
3.4. Neocubesi / uudsete mänguasjade katsetamine: tulemused ja väljakutsed	7
3.5. Järeldused katsetulemuste kohta	8
4. Riskihindamised ja meetmed	9
4.1. Riskihindamise tulemused	9
4.2. Parandusmeetmed	9
5. Järeldused ja soovitused	10
5.1. Järeldused	10
5.2. Soovitused sidusrühmadele	10
2. osa	
1. Mis on CASP?	12
Rollid ja kohustused	
2. Tootepõhiste tegevuste töökava	13
3. Tootepõhised tegevused Töövahendid ja protsessid	14

Lühendite loetelu

LÜHEND	KIRJELDUS
AdCo	Halduskoostöö rühmad
CASP	Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks
DG JUST	Euroopa Komisjoni õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat
EK	Euroopa Komisjon
EL	Euroopa Liit
EMP	Euroopa Majanduspiirkond
MOD	Mänguasjade ohutuse direktiiv (2009/48/EÜ)
RAG-vahend	Riskihindamise suuniste vahend
RAPEXi suunised	Otsus (EL) 2019/417
TJA	Turujärelevalveasutus
TPT	Tootepõhine tegevus

Kommenteeritud kokkuvõte

Tegevuse eesmärgid

Koordineeritud tegevuse toodete ohutuse tagamiseks (Coordinated Activities on the Safety of Products, CASP) projektid võimaldavad kõigil Euroopa Liidu (EL) ja Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) riikide turujärelevalveasutustel (TJAd) teha koostööd Euroopa ühtsele turule lastud toodete ohutuse suurendamiseks. Tegevus keskendus magnetitega mänguasjadele, mille TJAd määratlesid sihipärase ohutusuurimise prioriteedina. Toodetest koguti näidiseid ja neid katsetati ühiselt kokkulepitud kriteeriumide alusel osalevate TJAd valitud ühes Euroopa laboris.

Tootevalik

Tootevalikusse kuuluvad tooted olid magnetitega mänguasjad, mis olid mõeldud üle ja alla 36 kuu vanustele lastele.

Katsekriteeriumid

Valimisse kuuluvaid tooteid katsetati vastavalt harmoneeritud standardile EN 71-1:2014+A1:2018 (Mänguasjade ohutus – 1. osa: mehaanilised ja füüsilised omadused). Standardi punktis 4.23 on sätestatud nõuded mänguasjadele, mis sisaldavad magnetiteid ja magnetilisi komponente.

Tulemused

- 145 katsetatud mänguasjast 20 ei vastanud vähemalt ühele katsekava tehnilisele nõudele.
- Kokku ei vastanud 14 mänguasja magnetiteid käsitleva punkti 4.23 nõuetele.
- TJAd tehtud hoiatuste, märgistuse ja juhiste kontrollimine näitas, et 77 näidist ei vastanud nõuetele.

Järeldused

Katsetulemused näitasid, et 14% näidistest ei vastanud vähemalt ühele katsekavas esitatud nõudele.

Mittevastavusega seotud probleemide peamised põhjused olid punktis 4.22 „Väikesed pallid“ ja punktis 4.23 „Magnetid“. Erilist muret tekitavad väikesed magnetid, mis ületavad märkimisväärselt magnetvoo indeksile lubatud piiri, sest kui alla neelatakse rohkem kui üks magnet (või kui neelatakse alla üks magnet ja metallist ferromagnetiline ese), võivad need kaks osa teineteist ligi tõmmata, põhjustades soolestiku ummistuse või perforatsiooni ja/või katkestades soole osade verevarustuse. Igas vanuses lapsed on ohus, kui tegemist on rohkem kui ühe magneti neelamisega.

Koos allaneelamisega on selliste väikeste magnetkuulide teine prognoositav väärkasutamiseviis seotud nende kasutamisega vanemate laste näiliku augustamisena, mida reklaamivad sotsiaalmeedia suundumused.

Muud ilmnenuid ohud hõlmavad väikelaste kokkupuudet väikeste osadega, mis põhjustab hingamisteede ummistuse tõttu lämbumise ohu, ja kokkupuudet plastpakenditega (pakendeid käsitlev punkt 6), mis on liiga õhukesed (põhjustades lämbumisohtu).

TJAd tehtud riskihindamised näitasid, et 12 näidise korral oli tegemist tõsise riskiga, kahe korral suure riskiga ja kolme korral keskmise riskiga. Nõuetele mittevastavate toodete suhtes võetud peamiste meetmete hulgas kutsuti lõppkasutajalt tagasi viis toodet, kuus kõrvaldati turult, kolm toodet keelati ja ülejäänud kolme toote müük peatati.

Peamised soovitusused

Tarbijatele

- Olge teadlik **tugevate magnetitega kaasnevatest ohtudest** ja selgitage neid igas vanuses lastele. Ohutuse tagamiseks tuleb mängu jälgida.
- **Kui neelatakse rohkem kui üks magnet**, võivad need põhjustada **soolestiku ummistust**, perforatsiooni või kahjustusi ja/või katkestada soolestiku osade verevarustuse. Pöörduge viivitamatult arsti poole, kui arvate, et magnet on alla neelatud, eriti kui lapsel ilmnevad gripilaadsed sümptomid, oksendamine või kõhuvalu.
- **Kontrollige korrapäraselt magnetitega mänguasju nende kasutusea jooksul.**

Ettevõtjatele

- **Olge teadlik oma kohustustest** kohaldatavate õigusaktide kohaselt ja võtke kasutusele kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et tagada toodete täielik vastavus mänguasjade ohutuse direktiivile (2009/48/EÜ).
- **Eelistatavalt kasutage magnetit alla 50 kG²mm².** Kui kasutate magnetiteid **üle 50 kG²mm²**, veenduge, et magnet oleks piisavalt suur, või lisage selle ümber plastist / puidust / muust materjalist osa, mis läbib pöördemomendi / pinget / kukkumise / löögikatsed, et saada suurem magnet, mis ei mahu väikeste osade silindrisse.
- **Pidage meeles, et Neocubes** on määratletud mänguasjaks ja peab seetõttu vastama mänguasjade ohutuse direktiivile.

Riigiasutused

- Teavitage tarbijaid **magnetiliste mänguasjadega seotud ohtudest**, sealhulgas sümptomitest, mis tekivad magnetite allaneelamisel.
- Mänguasju, sealhulgas suure magnetvooga väikesi magnetiteid, võib leida **tänavaturgudel ja internetipõhistes kauplemiskohtades**. Pöörake tähelepanu nendele valimi moodustamise kanalitele ja kaasake need oma turujärelevalvetegevusse.

Standardiorganisatsioonid

- **Väikeste magnetkuulide**, eelkõige Neocubesis leiduvate kuulide **katsemeetod** tuleks läbi vaadata CEN/TC 52-s, et võtta arvesse sama mänguasja eri värvi kuulides leiduvaid erinevaid magnetvoo indekseid.
- Katsemeetod peaks arvesse võtma ka **kogu magnetvoo indeksit** sama mänguasja mitme struktuuri vahel, mis on moodustatud rohkem kui ühest väikesest magnetkuulist ja teisest magnetilemendist, mis mahub väikeste osade silindrisse.

1. Tegevuse ülevaade

1.1. Osalevad TJAd

Kokku osales tootepõhises tegevuses (TPT) „Magnetitega mänguasjad“ 13 TJAd 12-st ELi liikmesriigist ja EMP riigist.

Tabel 1 – Osalevate TJAd loetelu

RIIK	TJA
Austria	Sotsiaal-, tervishoiu-, hooldus- ja tarbijakaitseministeerium
Belgia	Föderaalne majandusala avalik teenistus, kvaliteedi ja ohutuse peadirektooraat
Horvaatia	Riiklik inspeksioon
Iirimaa	Konkurentsi- ja tarbijakaitsekomisjon
Island	Elamumajandus- ja ehitusamet
Küpros	Tarbijakaitseamet, energeetika-, kaubandus- ja tööstusministeerium
Läti	Tarbijakaitse keskus
Luksemburg	Luksemburgi kaupade ja teenuste standardimise, akrediteerimise, ohutuse ja kvaliteedi instituut (ILNAS) – Turujärelevalve osakond
Malta	Malta konkurentsi- ja tarbijakaitseamet
Norra	Norra kodanikukaitse direktooraat
Saksamaa	Kölni ringkonnaavalitsus Ülem-Baieri valitsus – Kaubandusinspeksioon
Tšehhi	Tšehhi kaubandusinspeksioon

1.2. Tootevalik ja katsekriteeriumid

1.2.1. Tootevalik

TJAd leppisid kokku, et keskenduvad magnetitega mänguasjadele, mis on mõeldud üle ja alla 36 kuu vanustele lastele, sealhulgas uudsetele magnetilistele mänguasjadele

(nt Neocubes), mida ei turustata otseselt mänguasjadena, kuid mida võib sellistena käsitleda, sest neil on mänguline väärtus ja on ette näha, et nendega mängivad¹ alla 14-aastased lapsed.

1.2.2. Katsekriteeriumid

Kõiki valimisse kuuluvaid tooteid katsetati standardi EN 71-1:2014+A1:2018 «Mänguasjade ohutus – 1. osa: mehaanilised ja füüsilised omadused» suhtes.

Standardi punktis 4.23 on sätestatud nõuded mänguasjadele, mis sisaldavad magneteid ja magnetilisi komponente. Selle alapunkti alusel peab mänguasjast eralduva magneti või magnetilise osa magnetvoo indeks olema väiksem kui

50 kg²mm² (0,5 T²mm²) või see ei tohi väikeste osade silindri abil katsetamisel täielikult silindri sisse mahtuda.

Lisaks laborikatsetele kontrollisid TJAd hoiatusi, märgistust ja juhiseid oma riigikeel(t)es. Tehniline ekspert koostas peamiste nõuetega kontrollnimekirja, et anda TJAdel lisajuhiseid.

¹ Tuginedes halduskoostöö rühmade (AdCo) koosolekul tehtud otsusele (mänguasjade ohutuse eksperdirühm): <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/meetings/consult?lang=et&meetingId=25995&fromExpertGroups=true>

2. Valimi moodustamine ja katsetamine

2.1. Valimi moodustamise jaotus ja kanalid

Valim moodustati iga TJA eelvaliku alusel, võttes arvesse iga turu iseärasusi. Osalevad TJAd kogusid kokku 145 näidist. Valimi

moodustamine toimus nii internetis (34%) kui ka füüsilistes poodides (66%).

Tabel 2 – Osalevate TJAd kogutud näidiste arv

RIIK	TJA	ÜLE 36 KUU VANUSED	ALLA 36 KUU VANUSED
Austria	Sotsiaal-, tervishoiu-, hooldus- ja tarbijakaitseministeerium	7	3
Belgia	Föderaalne majandusala avalik teenistus, kvaliteedi ja ohutuse peadirektooraat	13	5
Horvaatia	Riiklik inspeksioon	9	1
Iirimaa	Konkurentsi- ja tarbijakaitsekomisjon	10	0
Island	Elamumajandus- ja ehitusamet	10	0
Küpros	Tarbijakaitseamet, energeetika-, kaubandus- ja tööstusministeerium	9	1
Läti	Tarbijakaitse keskus	9	0
Luksemburg	Luksemburgi kaupade ja teenuste standardimise, akrediteerimise, ohutuse ja kvaliteedi instituut (ILNAS) – Turujärelevalve osakond	8	2
Malta	Malta konkurentsi- ja tarbijakaitseamet	16	2
Norra	Norra kodanikukaitse direktoraat	8	2
Saksamaa	Kölni ringkonnavalitsus	10	0
	Ülem-Baieri valitsus – Kaubandusinspeksioon	7	3
Tšehhi Vabariik	Tšehhi kaubandusinspeksioon	7	3
KOKKU		123	22

2.2. Katsetamine

Selle tegevuse katselabor valiti välja pakkumismenetluse teel, mis algas 2022. aasta mais. Hankedokumendid saadeti 93 laborisse, mis olid kindlaks määratud projektimeeskonna laborite kaasamise strateegia raames. Igal laboril paluti esitada oma pakkumine 30. maiks 2022. Kümme laborit esitasid ettenähtud aja jooksul pakkumise. Pakkumise täielikkuse ja konkurentsivõime põhjal valiti kuus laborit eelnevalt välja ja kutsuti vestlusele, et nende pakkumisi edasi arutada. Vahepealsel kohtumisel tutvustati TJADEle laboritelt saadud pakkumiste tehnilise kvaliteedi ja finantsaspektide

võrdlevaid analüüse. TJAd valisid välja labori, millele anti nende pakkumise kvaliteedi ja finantskonkurentsivõime põhjal kõige rohkem lõplikke punkte.

Pärast labori valimist anti TJADEle kolm kuud aega näidiste kogumiseks ja laborisse saatmiseks. Katsetamine viidi lõpule 23. novembril 2022. Laborikoosolek toimus 7. ja 8. detsembril 2022.

Joonis 1 – Valimi moodustamise ja katsetamise protsessi ajakava

3. Katsetulemused

3.1. Ülevaade katsetulemustest ja põhijäreldustes

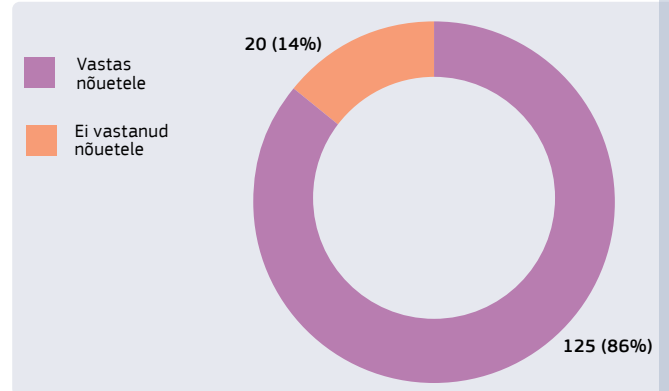
Laboris katsatavad 145 näidiseid 125 vastasid kõigile lõplikus katsekavas esitatud tehnilistele nõuetele.

pärit mänguasjade mittevastavuste määra erinevus näitas, et internetist näidisteks kogutud mänguasjade mittevastavuste määr oli oluliselt suurem kui füüsilistest kauplustest kogutud näidistel: 24% internetist kogutud mänguasjadest ja 8% füüsilistest poodidest kogutud mänguasjadest ei vastanud katsekava nõuetele.

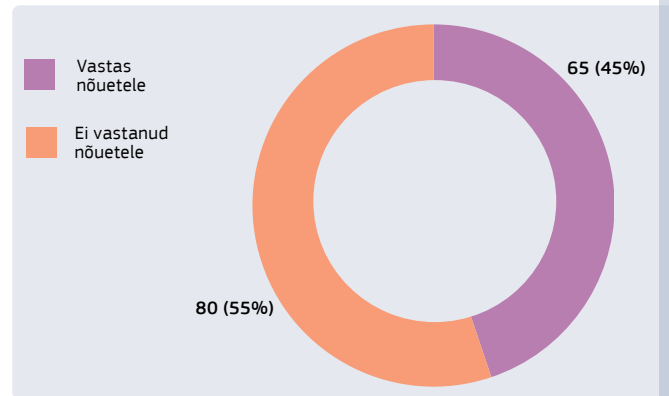
TJAd kontrollisid hoiatusi, märgistust ja juhiseid oma riigikeel(t)es. 145 näidiseid 77 (53%) ei vastanud nõuetele. Kõige tavalisemad mittevastavusega seotud probleemid olid valed või puuduvad (vanuselised) hoiatused ja juhised, mis ei olnud asjaomas(t) es riigikeel(t)es. 77 näidiseid 60, mis ei vastanud TJAd poolt hoiatusete, märgistuse ja juhiste suhtes tehtud kontrollide nõuetele, läbisid siiski laboris tehtud katsed. Teisalt oli neli näidist, mis vastasid kõigile TJAd hoiatusete, märgistuse ja juhiste kontrollimise nõuetele, kuid ei läbinud vähemalt ühte laborikatset.

Kui võtta arvesse nii laboris tehtud katseid kui ka TJAd tehtud hoiatusete, märgistuse ja juhiste kontrollid, ei vastanud kokku 80 näidist vähemalt ühele nõudele (Joonis 3).

Joonis 2 – Üldised katsetulemused (v.a hoiatused, märgistus ja juhised) (N=145)

Joonis 3 – Üldised katsetulemused (sh hoiatused, märgistus ja juhised) (N=145)

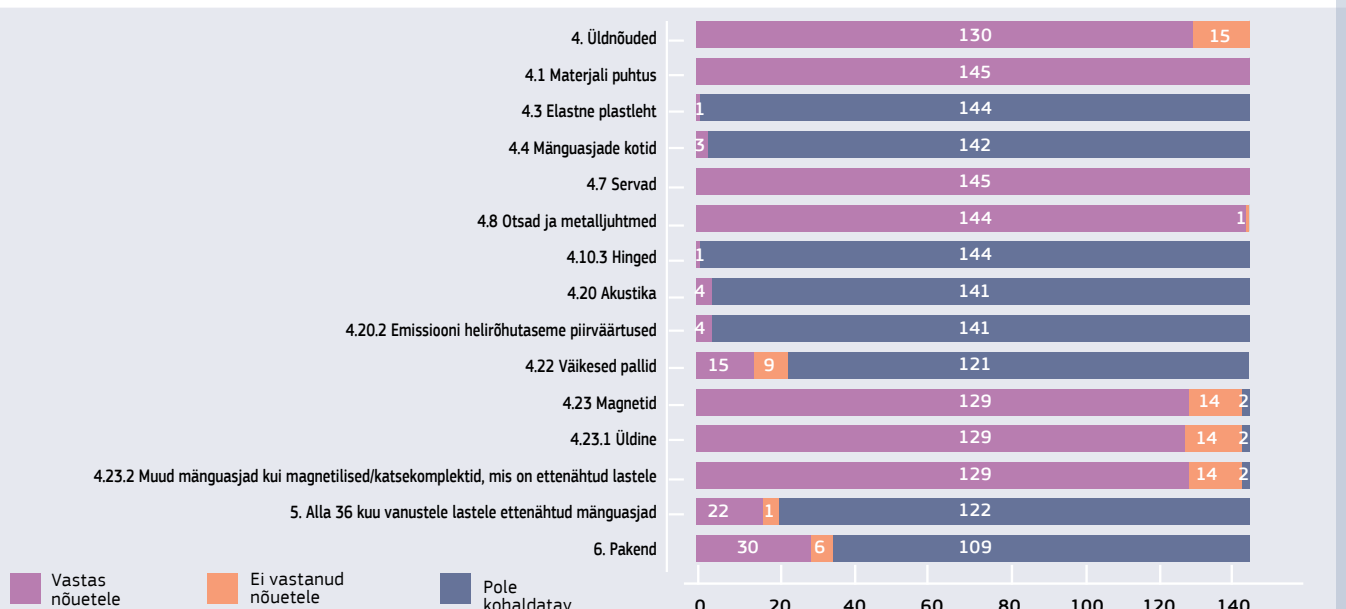

3.2. Tulemused punktide alusel

Vaadates tulemusi standardi EN 71-1:2014+A1:2018 (Mänguasjade ohutus) punkti 1 mehaaniliste ja füüsiliste omaduste alusel, olid punktid, mille kohaselt ei vastanud eriti

suur arv näidiseid nõuetele, punkt 4.22 väikeste pallide, punkt 4.23 magnetite ja punkt 6 pakendi kohta. Joonisel 4 on esitatud ülevaade katsetulemustest punktide alusel.

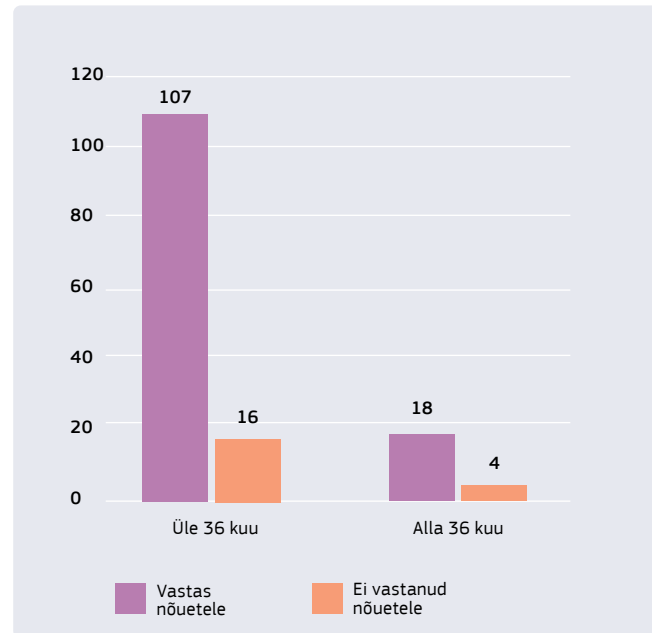
Joonis 4 – Katsetulemused punktide alusel (N=145)

3.3. Tulemused vanuserühmade kaupa

Kokku oli 145-st katsetatud mänguasjast 123 ettenähtud üle 36 kuu vanustele lastele ja 22 alla 36 kuu vanustele lastele. Alla 36 kuu vanustele lastele ettenähtud mänguasjade mittevastavuste määr oli suurem (18%) kui üle 36 kuu vanustele lastele ettenähtud mänguasjade puhul (13%).

Joonis 5 – Katsetulemused vanuserühmade kaupa (N=145)

3.4. Neocubesi / uudsete mänguasjade katsetamine: tulemused ja väljakutsed

Magnetitega mänguasjade hulka kuuluvad ka magnetilised uudsed mänguasjad, näiteks Neocubes, mis on hiljuti muutunud eriti populaarseks. Sageli ei turustata neid otseselt mänguasjadena ja/või märgistatakse nii, et need on ettenähtud üle 14-aastastele lastele. Mänguasjade ohutuse eksperidirühm (AdCo) jõudis siiski järeldusele, et neid tooteid tuleb käsitleda mänguasjadena, sest neil on mänguline väärtus ja on ette näha, et nendega mängivad alla 14-aastased lapsed.

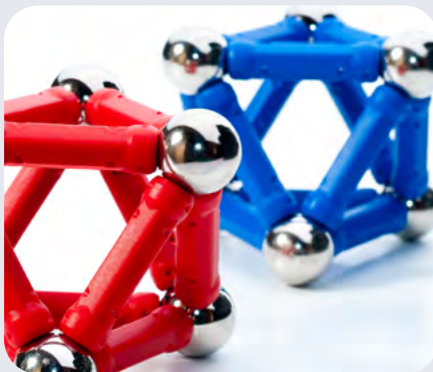
Selle tegevuse käigus koguti näidiseid uudsetest magnetilistest mänguasjadest ja Neocubesidest ning katsetati neid vastavalt standardile EN 71-1. Näidisteks kogutud mänguasjadel on mänguline väärtus isegi nooremate laste jaoks.

Katsetamise poolest oli nende toodetega seotud mitmeid väljakutseid. Need koosnevad paljudest väikestest sama või erinevat värvi magnetkuulidest. Standard nõuab siiski, et katsetataks ainult ühte kuuli (kuulide valiku asemel, et

kontrollida, kas magnetvoos on erinevusi). Katsed näitasid märkimisväärset erinevust sama näidise erinevates kuulides mõõdetud magnetvoo indeksi vahel. Lisaks näitasid katsed, et mõnel juhul kasutati magnetilisi katteid (magnetkuulide asemel) ja kuulide magnetvoo indeksi määrati nii värvi värvuse kui ka paksuse alusel mõõtmiskohas. Standard ei hõlma nõuetekohaselt seda aspekti.

Kokku ei vastanud selle tegevuse käigus katsetatud 15 uudsetest mänguasjast 12 katsekava nõuetele seoses väikeste pallide punktiga 4.22 (9 näidist) ja magnetite punktiga 4.23 (12 näidist). Need mänguasjad kujutavad endast vigastuste ohtu, kuna need koosnevad väikestest võimsatest magnetitest, mida väikelapsed saavad alla neelata või sisse hingata. Kui neelatakse rohkem kui üks magnet, võivad magnetid üksteist ligi tõmmata ja põhjustada soole perforatsiooni, infektsiooni või ummistuse, mis võib lõppeda surmaga.

Joonis 6 – Uudsete mänguasjade näited

3.5. Järeldused katsetulemuste kohta

Mehaanilised ja magnetilised katsed

Katsetulemuste kohaselt ei vastanud 145-st katsetatud näidist 20 vähemalt ühele katsekavas esitatud nõudele.

Üheksa mänguasja sisaldasid väikseid osi (punkt 4.22) ilma nõutavate hoiatuste, märgistuse ja juhisteta. Lisaks ei vastanud 14 mänguasja magnetite käsitleva punkti 4.23 nõuetele. Erilist muret tekitavad väikesed magnetid, mis ületavad oluliselt magnetvoo indeksi lubatud piiri: kui neelatakse rohkem kui üks magnet (või kui neelatakse alla üks magnet ja metallist ferromagnetiline ese), võivad need kaks teineteist ligi tõmmata, põhjustades soolestiku ummistuse või perforatsiooni ja/või katkestades soole osade verevarustuse. Kõik need mõjud võivad põhjustada tõsiseid vigastusi, mis võivad lõppeda surmaga. Kõigil juhtudel, kui esemed on soolestiku kaudu üksteist ligi tõmmanud, on nende eemaldamiseks olnud vaja operatsiooni.

Lisaks võib soole perforatsiooni või ummistusega seotud meditsiinilisi tunnuseid kergesti valesti tõlgendada, kuna paljudel lastel ilmnevad ainult gripilaadsed sümptomid või nad kannatavad oksendamise või kõhuvalu all. Väärtõlgendused võivad põhjustada viivitusi ravis ja see on põhjustanud lastele tõsiseid meditsiinilisi tagajärgi. Kui arvatakse, et laps võib olla alla neelanud tugevaid magnetite, tuleb viivitamatult arsti poole pöörduda.

Muud projektis näidatud ohud hõlmavad väikelaste kokkupuudet väikeste osadega, mille tagajärg on hingamisteede ummistuse tõttu lämbumise oht ja kokkupuude liiga õhukeste plastpakenditega (pakendeid käsitlev punkt 6), mis põhjustab lämbumisohtu.

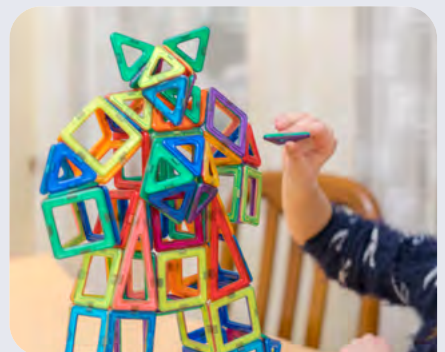
Veel üks projektis esile tõstetud muretekitav valdkond on uued mänguasjad, nagu Neocubes. Need tooted koosnevad paljudest väikestest kuulidest, millel oli mitmel juhul suur magnetvoo indeks ja mis ei vastanud punkti 4.22 nõuetele väikeste pallide kohta. Nendel mänguasjadel on mänguline väärtus isegi noorematele lastele. Koos allaneelamisega on veel üks selliste väikeste magnetkuulide prognoositav väärkasutamiseviis, mida tuleks hindamisel arvesse võtta, seotud nende kasutamisega vanemate laste näiliku augustamisena.

Hoiatused, märgistus ja juhised

TJAd kontrollisid hoiatusi, märgistust ja juhiseid oma riigikeel(t)es. Kontrollide käigus selgus, et 77 näidist (53%) ei vastanud nõuetele. Kõige tavalisemad mittevastavusega seotud probleemid olid valed või puuduvad vanuselised hoiatused ja hoiatused, mis ei olnud vastava(te)s riigikeel(t)es.

Õigete vanusepiirangute väljajätmine võib põhjustada mänguasja ohtlikkuse (väikeste osade või kuulide tõttu). Lisaks võib ohtlikuks pidada hoiatusi, mis ei ole tarbijatele selgelt nähtavad, mis on vales keeles või milles ei ole loetletud tootega seotud konkreetseid ohte. Selles tegevuses olid eriti muretekitavad magnetite sisaldavate katsekomplektide puuduvad hoiatused, kuna see tähendab, et vanematele / hooldajatele ei anta olulist teavet toote õige kasutamise kohta.

Lisaks toodi selles tegevuses peamise probleemina välja jälgitavuse puudumine, kuna see ei võimalda teistel TJAdel võtta meetmeid seoses toodetega, mida TJAd kolleegid on juba katsetanud ja millest nad on Safety Gate'is teatanud ning mis on saadaval mitme liikmesriigi turgudel.

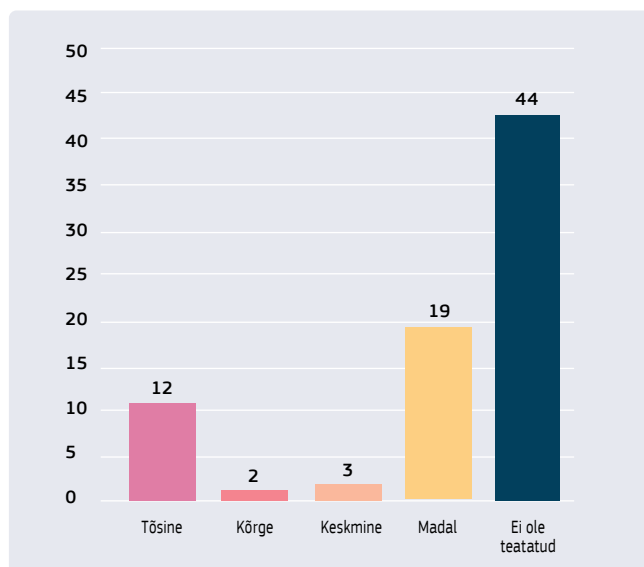

4. Riskihindamised ja meetmed

4.1. Riskihindamise tulemused

Ühtsele turule lastavad mänguasjad peavad vastama mänguasjade ohutuse direktiivi² olulistele ohutusnõuetele. Mänguasjad ei tohi ohustada kasutajate ega kolmandate isikute ohutust ega tervist, kui neid kasutatakse ettenähtud või prognoositaval viisil. Selle hindamisel, kas toode kujutab endast ohtu, peab lähenemisviis põhinema otsuses (EL) 2019/417 (RAPEXi suunised)³ sätestatud ühistel ja korratavatel riskihindamise põhimõtetel. Riskihindamise väljatöötamiseks kasutasid TJAd Euroopa Komisjoni (EK) hallatavat riskihindamise suuniste (RAG) vahendit⁴. Joonisel 7 on näidatud riskitasemed (TJAd tehtud riskihindamiste põhjal) 80 näidise kohta, mis ei vastanud vähemalt ühele nõudele (laborikatsed või TJAd tehtud hoiatuste, märgistuse ja juhiste kontrollid).

Joonis 7 – Nõuetele mittevastavate näidiste riskitaseme ülevaade (N=80)

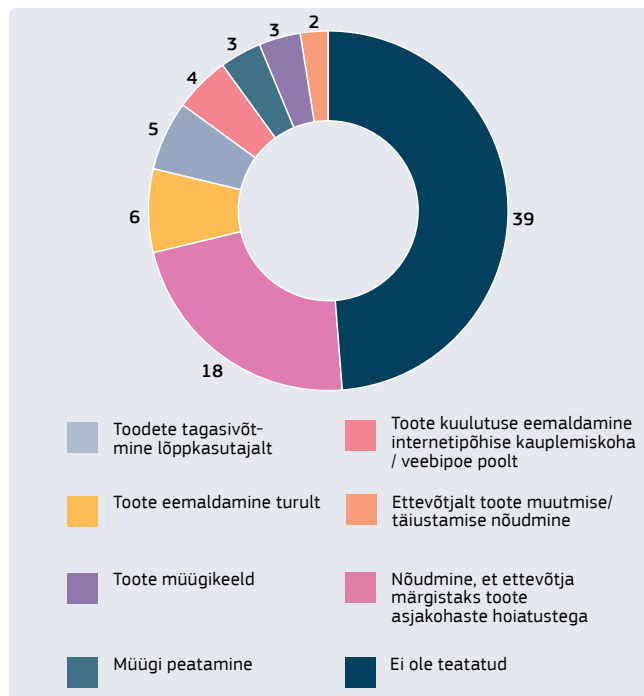

4.2. Parandusmeetmed

Katsetulemuste ja tehtud riskihindamiste põhjal otsustavad TJAd, mis meetmeid tuleb võtta toodete suhtes, mis ei vasta kohaldatavate standardite nõuetele, mille eesmärk on peatada ohtlike toodete jõudmine ühtsele turule. Joonisel 8 on näidatud nõuetele mittevastavate toodete suhtes võetud parandusmeetmed.

Lisaks on TJAdel tõsise ohu tuvastamise korral õiguslik kohustus esitada teade Safety Gate'is (vastavalt üldise tooteohutuse direktiivi (2001/95/EÜ) artikli 12 lõikele 1). RAPEXi suunistes soovitatakse esitada teateid ka meetmete kohta, mida rakendati vähem kui tõsist riski tekitavate toodete suhtes. Pärast ühise katsekampaaniaga käivitatud meetmeid (14. aprilli 2023 seisuga) väljastati neljale tootele Safety Gate'i teatised ja kaheksa toote kohta on teatised väljastamise ootel.

Joonis 8 – Nõuetele mittevastavate näidiste suhtes võetud meetmed (N=80)

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta direktiiv 2009/48/EÜ mänguasjade ohutuse kohta – EMPs kohaldatav tekst (europa.eu)

³ EUR-Lex - 4390682 - ES - EUR-Lex (europa.eu)

⁴ RAG ECL V10 (europa.eu)

5. Järeldused ja soovitused

5.1. Järeldused

Üldiselt näitasid tegevuse tulemused, et näidisteks kogutud magnetitega mänguasjadest 14% ei vastanud vähemalt ühele katsekavas esitatud tehnilisele nõudele.

Alla 36 kuu vanustele lastele mõeldud mänguasjade puhul tuvastati rohkem nõuetele mittevastavuse probleeme (18%) kui mänguasjade puhul, mis olid mõeldud üle 36 kuu vanustele lastele (13%). Internetist valimisse kogutud mänguasjade puhul oli mittevastavuse määral oluliselt suurem (24%) kui füüsilistest kauplustest kogutud näidistes (8%).

Katsekampaania käigus tuvastati mitmesuguseid nõuetele mittevastavuste probleeme seoses punktiga 4.22 väikeste pallide kohta ja punktiga 4.23 magnetite kohta. Üldiselt ületas 10% toodetest magnetvoo indeksis lubatud piire. Selliste suure võimsusega magnetite olemasolu oli sageli seotud väikeseid osi sisaldavate näidistega, mis suurendab allaneelamise tõenäosust võimaliku surmaga lõppeva tagajärjega.

Katsetulemuste valguses tuleks erilist tähelepanu pöörata uudsetele mänguasjadele, mis koosnevad paljudest väikestest

magnetkuulidest, näiteks Neocubes. Neid tooteid ei turustata enamasti mänguasjadena (ei kannu CE-märgist) ja sageli märgistatakse neid eksitavalt toodetena, mis on mõeldud üle 14-aastastele lastele, andes seega mõista, et need ei ole mänguasjad, vaid pigem täiskasvanutele mõeldud stressivastased vidinad. Siiski on neil ilmne mänguline väärtus ja need on sageli kättesaadavad ka noorematele lastele.

Lisaks näitasid TJAd poolt riigikeel(t)es hoiatuste, märgistuse ja juhiste kontrollid, et 53% neist ei vastanud nõuetele. Hoiatused, märgistus ja juhised on riskiprofiili oluline osa, kuna need annavad tarbijatele olulist teavet selle kohta, kuidas toodet ohutult kasutada.

TJAd väljastasid selle PSA tulemuste põhjal neli Safety Gate'i teadet (kaheksa teadet on veel esitamata) ja palusid ettevõtjatel tooted turult kõrvaldada või tagasi võtta, müük peatada või müügikeeld kehtestada, kui tooted hinnati tõsise, suure või keskmise riskiga toodeteks.

5.2. Soovitused sidusrühmadele

Tarbijatele

Pöörake erilist tähelepanu toodetega kaasas olevatele **hoiatustele, märgistusele ja juhistele**.

Olge teadlik **tugevate magnetite põhjustatud ohtudest** ja selgitage neid igas vanuses lastele. Ohutuse tagamiseks tuleb mängu jälgida.

Kui neelatakse rohkem kui üks magnet, võivad need põhjustada **soolestiku ummistus**, perforatsiooni või kahjustuse ja/või katkestada soolestiku osade verevarustuse. Pöörduge viivitamatult arsti poole, kui arvate, et magnet on alla neelatud, ja eriti kui lapsel ilmnevad gripilaadsed sümptomid, oksendamine või kõhuvalu.

Kontrollige korrapäraselt magnetitega mänguasju nende kasutusea jooksul. Intensiivsel kasutamisel võivad need mänguasjad puruneda ja vabastada magnetite või magnetilisi tükke, mis on allaneelamiseks piisavalt väikesed.

Teatage kõigist tuvastatud ohutusprobleemidest pädevale asutusele.

Ettevõtjatele

Olge teadlik oma **kohustustest, mis tulenevad kohaldatavatest õigusaktidest**. Võtke kõik vajalikud ettevaatusabinõud, et tagada toodete täielik vastavus mänguasjade ohutuse direktiivile, ja eemaldage müügil kõik tooted, mis ei vasta nõuetele.

Hoiatusi, märgistust ja juhiseid tuleb hoolikalt hinnata. Vanuselised hoiatused peavad olema õiged. Mänguasjad, mis on selgelt mõeldud alla 36 kuu vanustele lastele, peavad vastama selle tooterühma nõuetele ega tohi kanda hoiatust „Ei sobi alla 36 kuu vanustele lastele“.

Eelistatavalt kasutage magnetit magnetvooga alla 50 kg²mm². Kui kasutate magnetite magnetvooga üle 50 kg²mm², veenduge, et magnet oleks piisavalt suur, või lisage magneti ümber plastist/puidust/muust materjalist osa (mis läbib pöördemomendi/pinge/kukkumise/löögikatsed), et saada suurem magnet, mis ei mahu väikeste osade silindrisse.

Magnetiliste mänguasjadega kaasnevad lisaohud tuleb selgelt märgistada ja vajaduse korral tarbijatele teatavaks teha (nt magnetiliste/elektriliste katsekomplektide puhul).

Pidage meeles, et Neocubes on määratletud mänguasjana ja peaks seetõttu vastama mänguasjade ohutuse direktiivile.

Euroopa ja riiklikele ametiasutustele

Teavitage tarbijaid magnetiliste **mänguasjadega kaasnevatest täiendavatest riskidest**, sealhulgas sümptomitest, mis kaasnevad magnetite allaneelamisega.

Mänguasju, mis sisaldavad suure magnetvoo indeksiga väikeseid magneteid, võib leida **tänavaturgudel ja internetipõhistelt kauplemisskohtadelt**. Pöörake tähelepanu nende valimi moodustamise kanalitele ja kaasake need oma turujärelevalvetegevusse.

Selgitage veel **Neocubeside klassifitseerimist mänguasjadeks**.

Lisage mänguasjade ohutuse määrase uude ettepanekusse oluline nõue mänguasjades sisalduvate magnetite kohta, rõhutades nende mänguasjadega seotud riske.

Ajakohastage **ELi RAG-vahendit**, et see kajastaks tugevatest magnetitest tulenevaid ohte ja nendest põhjustatud vigastusi.

Standardiorganisatsioonidele

CEN/TC 52 peaks läbi vaatama **väikeste magnetkuulide katsemeetodi**, eelkõige nende kohta, mida sisaldab Neocubes, et võtta arvesse samade mänguasjade eri värvi kuulides leiduvaid erinevaid magnetvoo indeksid.

Katsemeetod peaks arvesse võtma ka **kogu magnetvoo indeksit** sama mänguasja mitme struktuuri vahel, mis on moodustatud rohkem kui ühest väikesest magnetkuulist ja teisest magnetelemendist, mis mahub väikeste osade silindrisse.

Kõigi mänguasjade puhul, mis neid sisaldavad, tuleks ette näha **hoiatus** suure tugevusega magnetite olemasolu kohta.

Laborid loetlevad **vastavus- ja jälgitavusmargiseid** (aadress, kordumatu number ja CE-märgis) sageli standardi EN 71-1 kohase märkusena, mitte mittevastava tulemusena. Seda seetõttu, et nad eeldavad, et tootja lisab need pärast seda, kui nad on selle aruandesse märkinud. Paljudes selle tegevuse käigus kontrollitud näidistes ei olnud siiski vastavus- ja jälgitavusmargiseid ning neid tuleks esile tõsta kui nõuetele mittevastavuse probleemi. On soovitatav, et vastavus- ja jälgitavusmargised lisataks standardi osana. Jälgitavusmargiste olemasolu on tõhusa jõustamise jaoks väga oluline.

1. Mis on CASP?

Koordineeritud tegevus toodete ohutuse tagamiseks (CASP) võimaldab Euroopa Liidu / Euroopa Majanduspiirkonna riikide turujärelevalveasutustel teha koostööd ja suurendada ühtsele turule lastud toodete ohutust.

CASP2022 hõlmab kuut tootepõhist tegevust ja nelja horisontaalset tegevust.

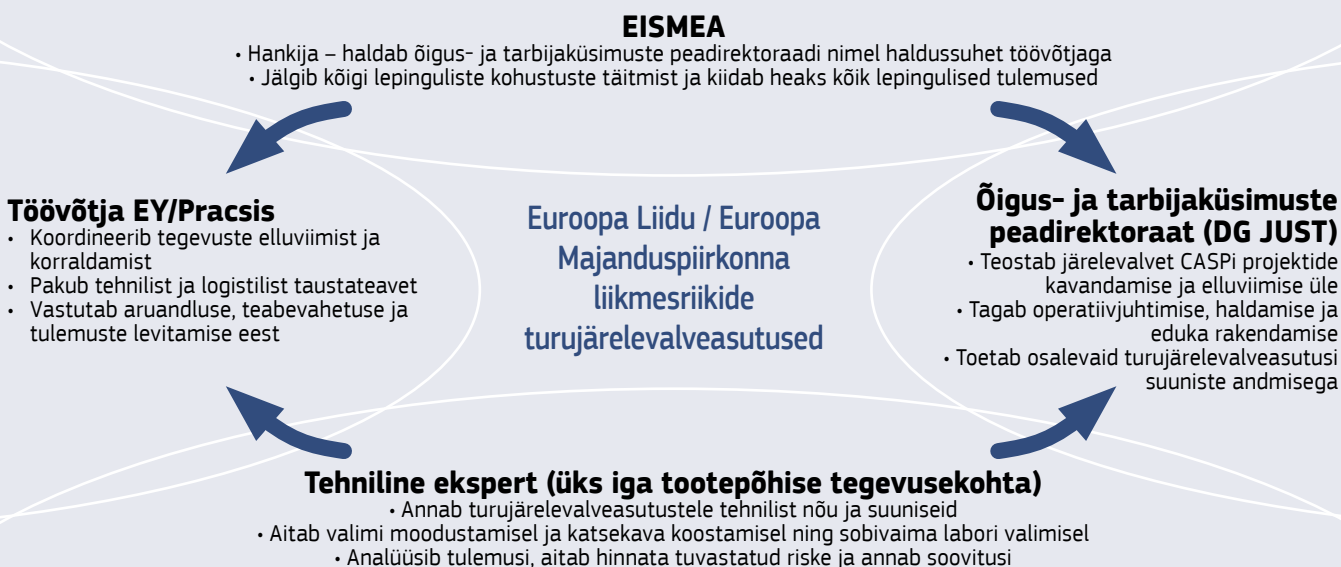
Tootepõhiste tegevustega katsetatakse eri liiki tooteid, mis võivad tarbijatele ohtu kujutada. Asjaomased turujärelevalveasutused valivad tooted välja ja koguvad need kokku ning neid uuritakse ühiselt kokkulepitud katsekava alusel.

Horisontaalsed tegevused pakuvad turujärelevalveasutustele foorumit ideede ja parimate tavade vahetamiseks. Tehnilise eksperdi juhendamisel töötavad nad välja ühised lähenemisviisid, menetlused ja praktilised töövahendid turujärelevalveks.

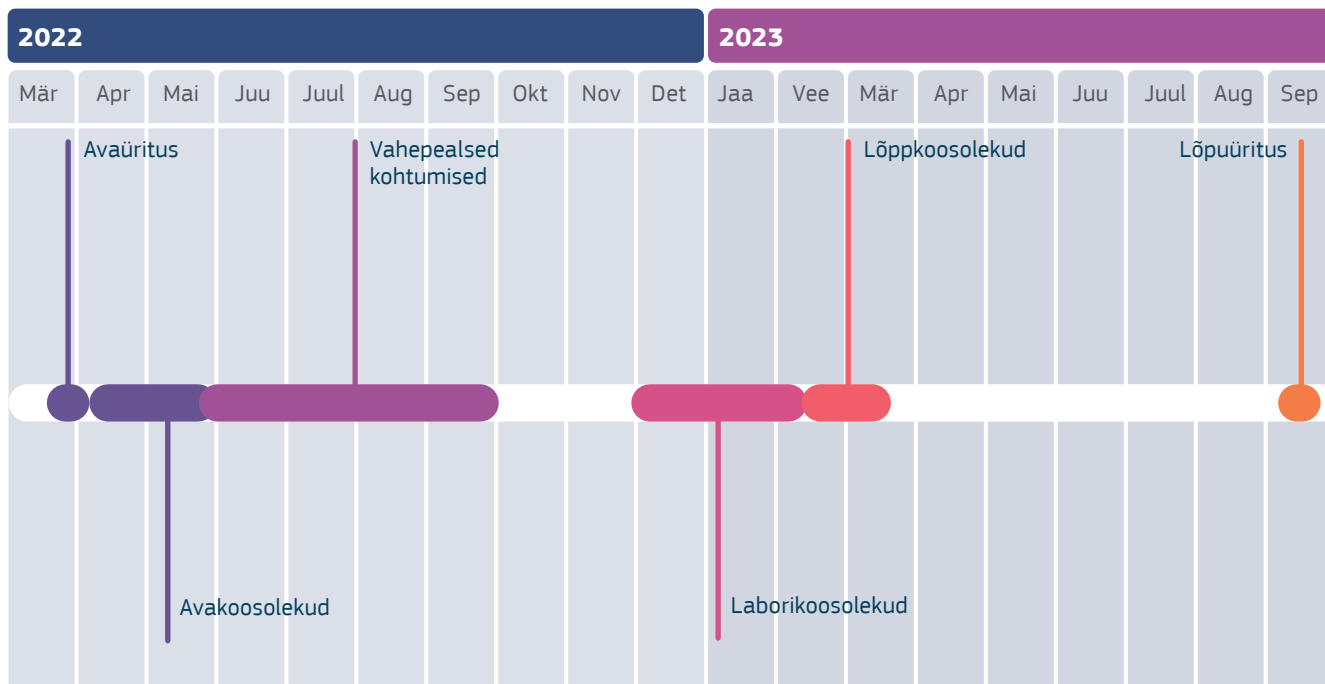

Rollid ja kohustused

2. Tootepõhiste tegevuste töökava

Pidev sisekommunikatsioon Wiki Confluence'i platvormi kaudu

LOOMINE	VALIMI MOODUSTAMINE JA KATSETAMINE	ARUANDLUS	VÄLISKOMMUNIKATSIOON
Dokumentide uurimine	Laborite pakkumismenetlus	Riski hindamine	Kommunikatsioonivahendite väljatöötamine
Intervjuude hindamine	Labori valimine ja lepingute sõlmimine	Turujärelevalveasutuste vastu võetud meetmete koordineerimine	Kommunikatsioonisõnumite väljatöötamine
Katsekava ja valimi moodustamise kava projekt	Valimi moodustamine ja transport	Lõpparuannete koostamine	Kommunikatsioonikampaania käivitamine
Laborite kaardistamine	Katseprotsess ja -aruanded	Valimi kõrvaldamine või tagastamine turujärelevalveasutustele	Mõju hindamine

3. Tootepõhised tegevused Töövahendid ja protsessid

0

CASPi eelne protsess

Õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraat viib tootekategooriate valimiseks läbi prioriteetide seadmise. Osalevad turujärelevalveasutused välisid õigus- ja tarbijaküsimuste peadirektoraadi korraldatud konsultatsiooni käigus välja kuus CASP2022 tootekategooriat.

1

Katsekavade ja valimi moodustamise kavade kinnitamine

Tehnilised eksperdid koostavad kavade projektid turujärelevalveasutuste tagasiside ja olemasoleva eelarve põhjal. Projekte tutvustatakse avakoosolekul, seejärel neid täpsustatakse ja kinnitatakse turujärelevalveasutuste poolt Wiki kaudu.

2

Laborite valimine

Töövõtja töörühm kaardistab laborid ja võtab nendega ühendust, et koguda teavet hindade ja muu kohta. Pakkumismenetlus käivitatakse pärast avakoosolekut ja pakkumisi hinnatakse. Vahepealsetel kohtumistel otsustavad osalevad turujärelevalveasutused, milline labor valida.

3

Valimi moodustamine ja transport

Turujärelevalveasutused koguvad oma riigi turgudelt asjakohased näidised ja registreerivad need kodifitseerimistoimikus. Pärast eelkontrolli läbiviimist saadavad turujärelevalveasutused näidised laborisse.

4

Katsetamine ja katsearuannete esitamine

Labor katsetab näidiseid vastavalt kokkulepitud katsekavale ja laadib katsearuanded Wikisse üles. Turujärelevalveasutused paluvad vajaduse korral selgitusi ja kiidavad aruanded heaks.

5

Riski hindamine

Tehniline ekspert ja turujärelevalveasutused koostavad laborikohtumise käigus valitud näidiste põhjal stsenaariumid ja analüüsivad riske. Turujärelevalveasutused teevad riskihindamisi kõigi näidiste puhul, mis ei vasta õigusaktidest tulenevatele nõuetele.

6

Stsenaariumide üleslaadimine riskihindamise suuniste vahendisse

Projekti käigus välja töötatud stsenaariumid laaditakse üles riskihindamise suuniste vahendisse.

7

Turujärelevalveasutuste võetud meetmed

Turujärelevalveasutused võtavad kõnealuste toodete suhtes asjakohaseid meetmeid ja esitavad nende kohta aruande kiirhoiatussüsteemis Safety Gate.

8

Väliskommunikatsioon

Lõpuüritusel alustatakse väliskommunikatsioonitegevusi. Sellele järgneb 2–3 nädalat kestev üleeuroopaline teavituskampaania.

Töövahendid

Iga tootepõhise tegevuse ja kogu CASP2022 projekti kohta luuakse tarbijatele ja laiemale publikule suunatud **audiovisuaalsed klipid**.

CASP2022 projekti jaoks koostatakse iga tootepõhise tegevuse kohta ettevõtjatele suunatud **infograafikud**.

Lõpparuanded koostatakse iga tegevuse ja CASP2022 projekti kohta. Need tõlgitakse kõikidesse ELi ametlikes keeltesse ning norra ja islandi keelde.

Kanalid

Teabematerjale levitatakse järgnevatel kanalitel kasutades:

- [Euroopa Komisjoni CASP veebisait](#);
- turujärelevalveasutuste riiklikud sidekanalid;
- asjaomane ajakirjandus ja muud sidusrühmad.

EUROOPA KOMISJON

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Euroopa Komisjon ei vastuta taaskasutamisest tulenevate võimalike tagajärgede eest.

© Euroopa Liit, 2023

Euroopa Komisjoni dokumentide taaskasutamise põhimõtteid rakendatakse vastavalt komisjoni 12. detsembri 2011. aasta otsusele 2011/833/EL komisjoni dokumentide taaskasutamise kohta (ELT L 330, 14.12.2011, lk 39). Kui ei ole märgitud teisiti, on käesoleva dokumendi taaskasutamine lubatud Creative Commons Attribution 4.0 Internationali (CC BY 4.0) litsentsi alusel (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). See tähendab, et taaskasutamine on lubatud, kui on viidatud allikale ja märgitud kõik muudatused.

Selliste elementide kasutamiseks või paljundamiseks, mis ei kuulu Euroopa Liidule, võib olla vaja taotleja luba otse õiguste omajalt.

Euroopa Liitu käsitlev teave on kõigis ELi ametlikes keeltes kättesaadav Euroopa veebisaidil:
https://europa.eu/european-union/index_et

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2023
PDF ISBN 978-92-68-03528-3 doi:10.2838/682662 DS-03-23-169-ET-N